

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 93 stemmer mod 43; 19 stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af:

*Forslag til folketingsbeslutning om rege-
ringsbestræbelser for at opnå international
anerkendelse af den indre løsning i Zimbabwe*
[af Honoré (KrF) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 27. Fremsat 19/
10 78).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Christophersen):

Det spørgsmål, som kristeligt folkeparti har rejst her, er på én gang et enkelt spørgsmål og samtidig et ganske kompliceret spørgsmål. Det er enkelt, fordi forslagsstillerne reelt foreslår, at Danmark skal skifte politik og i dag indtage en holdning til Zimbabwe-spørgsmålet, som er modsat den holdning, som de andre nordiske lande har, som de andre EF-lande har, som de afrikanske lande har, som Storbritannien har, som USA har, og som FN har.

Forslaget indebærer i sin konsekvens, at Danmark ene af alle verdens lande og modsat alle andre lande – måske lige med undtagelse af Sydafrika – skulle arbejde for en anerkendelse af den såkaldte indre løsning i Zimbabwe og for en ophævelse af sanktionerne mod området i den aktuelle situation. Når det stilles sådan op fra forslagsstillernes side, så bør det ikke undre, at jeg på regeringens vegne må sige, at en sådan dansk enegang kan vi ikke acceptere.

Men på den anden side er hele dette problem jo også ganske kompliceret, og der kan være grund til at gå lidt tilbage i tiden for at belyse den aktuelle situation.

I forbindelse med Nordrhodesias og Nyasalands overgang til uafhængighed i 1964

med deres nye navne Zambia og Malawi blev der også fra den hvide befolkning i Sydrhodesia rejst et krav om uafhængighed. Fra Storbritanniens side sagde man dengang, at man ville først give området uafhængighed, når det afrikanske befolkningsflertals rettigheder var sikret. Som bekendt kunne det hvide mindretal ikke acceptere dette krav. Det var Ian Smith og hans parti, som stod for dette synspunkt, og derfor erklærede de i 1965 helt ensidigt Sydrhodesia for uafhængigt. Denne handling, som i øvrigt efter Storbritanniens opfattelse er et oprør mod kronen og mod Hendes Majestæts regering, blev straks fordømt af FNs sikkerhedsråd, der opfordrede til en afbrydelse af de økonomiske forbindelser med området. Ved forhandlinger mellem Storbritannien og Ian Smith prøvede man igen, om man kunne finde en løsning, men da det blev konstateret i 1966, at det slog fejl, iværksatte FNs sikkerhedsråd visse bindende sanktioner imod Sydrhodesia. Disse sanktioner er i perioden fra 1968 til 1977 gradvis blevet udvidet, således at de nu praktisk taget er altomfattende.

Samtidig med at FNs sikkerhedsråd på Storbritanniens initiativ har øget presset mod Ian Smith gennem iværksættelse af disse bindende sanktioner, begyndte den undertrykte befolkning, altså det store flertal i landet, at rejse sig imod den hvide minoritet. Allerede i 1964, da landet ensidigt erklærede sig uafhængigt, forbød Ian Smith de to partier, der dengang repræsenterede den sorte befolkning, nemlig ZANU og ZAPU, og da afrikanernes forsøg på at finde en fredelig løsning ikke blev til noget, men i stedet for blev mødt med forbud og fængsel, greb de til våben for at bringe det hvide, racistiske styre til fald.

Efter 1965 har forholdene mellem Storbritannien og Ian Smith og mellem Ian Smith og frihedsbevægelsen været præget af en lang række forgæves forhandlinger. Der er ikke rigtig kommet noget ud af dem. Det hænger sammen med, at Ian Smith hele tiden har vægret sig ved en reel overdragelse af magten til det flertal, der findes i landet, og hans regime har udnyttet de modsætninger, der er mellem dele af frihedsbevægelsen. Den er delt op i forskellige organisationer, og han har kunnet spille på disse modsætninger.

Han har også kunnet overleve takket være, at Sydafrika har begået brud på FNs binden-